

никой отъ днѣшны тѣ образованы народы не можи отказа чи и негово то пѣрвобытно положение жития му е было такова. Кой то же е успѣлъ да направи хыжж, кѣштѣ или по-отлично здание, въ тѣхъ най-стары времена, разумѣва ся чи той е привлекалъ внимание то на другы тѣ, кои то юште нѣкъ имали такова нѣшто, какъ то и днѣсь юште привлекаѣтъ внимание то по-хубави тѣ кѣшти, а най-паче великолѣпни тѣ палати, на оныя кои то нѣмѣтъ подобны, и наричѣтъ притяжатели тѣ имѣ *господары*, тѣй и въ старость кой то е ималъ *домъ* былъ е *домнъ*, задоменъ, т. е. *господарь съ сродства*, а нѣ скытающый ся бездоменъ и незначительнъ.

Освѣнь това пѣрвобытно значение на рѣчь тѣ *домнъ* (прилаг. отъ домъ) добыла и значение то *достоенъ*, почитаемъ; зашто то кой то е ималъ *домъ*, въ тѣхъ времена, а други тѣ нѣмали юште, или ако сѣ имали были сѣ назкы хыжы и дупкы ископани въ земѣж тѣ (бордеи), дѣйствительно чи той, сравнительно съ другы тѣ, е былъ достоенъ чловѣкъ и привлекалъ е почестъ тѣ на себѣ си отъ стрѣны имѣ. Въ влашкый ѣзыкѣ ся е съхранила рѣчь та *домнъ*, *домну* и *домна*, въ значение то господинъ и госпожа, какъ то и *домнийа та*—господство ти; а рѣчь та *деме* съхранили въ значение то *достоенъ*, коѣ е иста съ *домнъ*, и коѣ нѣкои си филолози иштѣтъ да проѣзведѣтъ отъ францускаѣ рѣчь *digne* (достоенъ); нѣ, кату отдадемъ старо то проѣзношение и на таѣж францускаѣ рѣчь *digne* и ѣж проѣзнесемъ *дигнъ*, виждаме нашаѣж болгарскѣж рѣчь *дигнъ*, дигнать, по-дигнать, т. е. възвышенъ на нѣкой си чинъ и отличенъ отъ другы тѣ въ достоенство. Коренная же рѣчь *дигъ* ся съхранила на францускы ѣзыкѣ *digue*, коѣ тѣкувѣтъ *barrière*—визвышено нѣшто и коѣ съотвѣтствува съ турское *dag*—высочина, гора, и коѣ рѣчь *dag* ся находи и въ самскрый ѣзыкѣ, *Belour-dag*—бѣла, свѣтла гора.

Тукъ можиме да изслѣдоваме и грѣцка та рѣчь *Ὀσπῆτιον*, коей кату ся додаде изгубеный гласъ на **Г**. *χα*, става **Г**-*οσπῆτιον*=*γοςπῆτιον*, дѣ видиме болгарскаѣ рѣчь *г-оспот*, какъ то проѣзноси нашый народъ, вмѣсту писменное *господ*, коѣ съотвѣтствува съ *домнъ*. А на еленскаѣ рѣчь *οἶκος* кату додадемъ изгубеный гласъ на **Г**. *χα*, става **Г**-*οἶκος*=*χοἶκος*, а кату измѣниме *κ* на *ч* или *ж* става *хыж-осъ* наше *хыжа*, колиба. Францускаѣ рѣчь *ospitalier* (гостопрѣмливъ), кату ѣ ся даде изъ начяла гласа *г* ставо *госпиталиеръ* дѣ видиме пакъ нашаѣж рѣчь *господ-инъ*, домнъ т. е. домакынъ, имѣющъ домъ, кѣштѣ и дающъ прибѣжиште гостѣмъ. (Сравн. и рѣчь тѣ *habiter* съ нашаѣж *обитавати*!).

Значение то *дома* вмѣсту господина ся види и въ турскаѣ мнимѣ рѣчь *оджагъ*, коѣ е нашаѣ *ожегъ*, ожегаемое, угоряемое мѣсто отъ огня, *огниште*. Турци тѣ казвѣтъ *оджакъ сахиби*, господинъ, домнъ; нѣкои си селци Българи имѣтъ въ дворове тѣ си особнѣж стаѣж коѣ наричѣтъ *дамъ* и